

23 Mart 2012 CUMA

Resmî G
YÖNETM

Çevre ve Şehircilik

KORUNAN ALANLARDA Y

DAİR YÖNE

BİRİNCİ B

Amaç, Kapsam, Daya

Amaç ve k

MADDE 1 - (1) Bu Yönetmeliğin amacı, milli parklar, tabiat parkları, çevre koruma bölgeleri ve benzeri koruma statüsü bulunan diğer koruma amaçlı imar planlarının hazırlanması, yapım esasları, g hazırlayacak müelliflerin nitelikleri ile görev, yetki ve so

Dayan

MADDE 2 - (1) Bu Yönetmelik, 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı Çevre Kanun Hükmünde Kararname ile 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı hazırlanm

Tanım

MADDE 3 - (1) Bu Yö

a) Bakanlık: Çevre ve Ş

b) Bölge Komisyonu: Tabiat Varlıklar

c) Doğal (tabii) sit: Jeolojik devirlere ait olup, ender bulunmaları n veya su altında bulunan kor

ç) Ekosistem: Canlıların kendi aralarında ve cansız çevreleriyle kimyasal s

d) Etkileşim-geçiş sahası: Korunması gerekli tabiat varlıklarını kirlenme ve bozulmaya duyarlı alanlar ve koruma alanı dışında sınırları içindeyken sit sınırları dışına çıkarılmış veya sit sınırları d benzerlerinin yer aldığı, sit bölgeleri veya mutlak koruma alanın hazırlanma aşamasında göz önünde

e) Genel Müdürlük: Tabiat Varlıklar

f) İdare: Büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde büyükşehir belediyesini, belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde belediyeleri, dışında il özel idareleri, il müdürlükleri ile ilgili kamu idarelerini,

g) İl müdürlüğü: Çevre ve şehircilik il müdürlüğünü,

ğ) Koruma Amaçlı İmar Planı: 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu uyarınca belirlenen doğal sit alanları, kentsel, arkeolojik, tarihi sit alanları ile çakışan doğal sit alanlarının büyüklüğü ve özelliğine göre, doğal ve çevresel değerlerin etkileşim-geçiş sahası da dikkate alınarak sürdürülebilirliğini, mutlak korunmasını ve gelecek nesillere intikalini sağlamak amacıyla halihazır haritalar ve mülkiyet verilerine dayalı olarak, gerekli asgari meslek gruplarının ortak çalışması ile istihdam katma değer yaratan stratejileri, koruma esaslarını, sağlıklılaştırma, yenilenme projelerini, uygulama etap ve programlarını alan sistemini, yaya dolaşımı ve varsa taşıt ulaşımını, altyapı tesislerinin tasarım esaslarını, yerel sahiplilik, uygulamaların finansmanı ilkeleri uyarınca katılımcı alan yönetimi modellerini de içerecek şekilde hazırlanacak, hazırlatılacak hedefler, stratejiler ile planlama kararları, tutumları, plan notları ve açıklama raporu ile bir bütün olan nazım ve uygulama imar planı,

h) Korunan alan: Milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtları, tabiatı koruma alanları, doğal sit alanları, sulak alanlar, özel koruma bölgeleri ve benzeri koruma statüsü bulunan, biyolojik çeşitliliğin, doğal ve bununla ilişkili kültürel kaynakların korunması ve devamlılığının sağlanması amacıyla ilgili mevzuata göre tespit edilen ve yönetilen kara ya da deniz alanını,

ı) Korunan alanlarda yapılacak plan: Milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtları, tabiatı koruma alanları, sulak alanlar, özel koruma bölgeleri ve benzeri koruma statüsü bulunan diğer alanlarda, yapılan bilimsel çalışmalar uyarınca tespit edilen hassasiyetle korunması gerektiği belirlenen koruma alanları ile doğal ve çevresel değerlerin etkileşim-geçiş sahası da dikkate alınarak bulundurularak sürdürülebilirliğini, mutlak korunmasını ve gelecek nesillere intikalini sağlamak amacıyla alanın büyüklüğünün gerektirdiği ölçeklerde halihazır haritalar ve mülkiyet verilerine dayalı olarak, hazırlanacak, hazırlatılacak her türlü araçlar, stratejiler ile planlama kararları, tutumları, plan notları ve açıklama raporu ile bir bütün olan her tür ve ölçekte plan,

i) Merkez Komisyonu: Tabiat Varlıklarını Koruma Merkez Komisyonunu,

j) Milli park: Bilimsel ve estetik bakımdan, milli ve milletlerarası ender bulunan tabii ve kültürel kaynak değerleri ile korunması, dinlenme ve turizm alanlarına sahip tabiat parçalarını,

k) Mutlak koruma alanı: Koruma altına alınan alanlarda sıkı koruma gerektiren tabiat ve biyolojik çeşitlilik değerlerini barındırması, denetim, yönetim veya bilimsel maksatlı araştırmalar ve izlemeler dışında insan faaliyetlerine izin verilmeyen bölge,

l) Özel Çevre Koruma Bölgesi: Ülke ve dünya ölçeğinde ekolojik önemi olan, çevre kirlenmeleri ve bozulmalarına duyarlı toprak, su alanlarını, biyolojik çeşitliliğin, doğal kaynakların ve bunlarla ilgili kültürel kaynakların gelecek kuşaklara ulaşmasını engelleyici önünde bulundurularak sürdürülebilirliğini, mutlak korunmasını ve gelecek nesillere intikalini sağlamak amacıyla alanın büyüklüğünün gerektirdiği ölçeklerde halihazır haritalar ve mülkiyet verilerine dayalı olarak, hazırlanacak, hazırlatılacak her türlü araçlar, stratejiler ile planlama kararları, tutumları, plan notları ve açıklama raporu ile bir bütün olan her tür ve ölçekte plan,

m) Sulak alan: Doğal veya yapay, devamlı veya geçici, suları durgun veya akıntılı, tatlı, acı veya tuzlu, denizlerin gelgit hareketlerinin çekilme devresinde altı metreyi geçmeyen derinlikleri kapsayan, başta su kuşları olmak üzere canlıların yaşaması için ortamı olarak önem taşıyan bütün sular, bataklık, sazlık ve turbiyeler ile bu alanların kıyı kenar çizgisinden itibaren kara tarafına doğru ekolojik açıdan sulak alan kalan yerleri,

n) Tabiat anıtı: Tabiat ve tabiat olaylarının meydana getirdiği özelliklere ve bilimsel değere sahip ve milli park esasları dahilinde korunan tabiat parçalarını,

o) Tabiat varlığı: Jeolojik devirlerle, tarih öncesi ve tarihi devirlere ait olup ender bulunmaları veya özellikleri ve güzellikleri bakımından korunması gerekli, yer üstünde, yer altında veya su altında bulunan değerleri,

ö) Tabiatı koruma alanı: Bilim ve eğitim bakımından önem taşıyan nadir, tehlikeye maruz veya kaybolmaya yüz tutmuş ekosistemler, türler ve tabii olayların getirdiği seçkin örnekleri ihtiva eden ve mutlak korunması gerekli olup sadece bilimsel ve eğitim amaçlarıyla kullanılmak üzere ayrılmış tabiat parçalarını,

p) Tabiat parkları: Bitki örtüsü ve yaban hayatı özelliğine sahip, manzara bütünlüğü içinde halkın dinlenme ve eğlenme

uygun tabiat parçalarını,

r) Taşınır tabiat varlıkları: Jeolojik devirlere ait olup, ender bulunmaları nedeniyle olağanüstü özelliklere sahip yer üstünde veya su altında bulunan korunması gerekli taşınır tabii değerleri,

s) Uzun Devreli Gelişme Planı: Milli park olarak belirlenen yerlerin özellik ve nitelikleri göz önünde tutularak, koruma ve geliştirme amaçlarını gerçekleştirmek üzere, kuruluş, geliştirme ve işletilmelerini kapsayan ve 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu kapsamı dışındaki gelişme planlarını,

ş) Yönetim planı: Korunan veya korunması düşünülen bir alanın coğrafi sınırlarını, fiziki yapısını, sosyo-ekonomik durumu, sahip olduğu biyolojik çeşitliliği tanımlayan, alanı etkileyen tehditleri, baskıları ve diğer sorunları açıklayan, korunan alanın yönetiminin vizyon, amaç ve hedefleri ile bu hedeflere ulaşmak için gerekli faaliyetleri belirleyen, bu planın hazırlanması, uygulanmasında paydaşların katılımcılığının boyutları ve koşullarını tanımlayan, alanın kullanımına yönelik koruma bölgeyi belirleyen, korunan alanın daha etkili yönetimini sağlayan belgeyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Plan hazırlama esasları

MADDE 4 - (1) Korunan alanlarda hazırlanacak her tür ve ölçekteki planlarda aşağıdaki ilkelere uyulur.

a) Planlar, varsa bölge için hazırlanmış bilimsel çalışmalar da dikkate alınarak 3194 sayılı İmar Kanunu ve 2/11/1985 tarihli ve 18916 sayılı mükerrer Resmî Gazete`de yayımlanan Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelikte belirtilen esaslara uyularak hazırlanır.

b) İmar planları, kadastral durum işlenmiş güncel onaylı halihazır haritalar üzerine çizilir. Kıyı alanlarına rastlayan paftaların kenar çizgisinin onayına ilişkin bilginin olması zorunludur.

Doğal sit alanlarında yapılacak koruma amaçlı imar planları

MADDE 5 - (1) Doğal sit alanlarında yapılacak koruma amaçlı imar planları aşağıdaki ilkeler doğrultusunda hazırlanır.

a) Bir alanın doğal sit alanı olarak ilanı veya statü değişikliği, bu alanda her ölçekteki plan uygulamasını durdurur. Sit alanı ile etkileşim-geçiş sahası göz önünde bulundurularak varsa çevre düzeni plan kararları ve notları, alanın sit statüsü, doğal sit alanı dair gerekçe raporu veya biyoçeşitlilik raporu dikkate alınarak yeniden gözden geçirilir ve Bakanlıkça onaylanır.

b) Koruma amaçlı imar planı yapılıncaya kadar, önceki uygulama imar planları da dikkate alınarak, Bölge Komisyonu tarafından üç ay içinde geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları Bakanlığın uygun görüşüyle belirlenir. İlgili İdareler söz konusu alanda on sekiz ay içinde koruma amaçlı nazım ve uygulama imar planlarını hazırlatıp incelenmek üzere il müdürlüğüne iletilir. İl müdürlüğü tarafından inceleme raporu ile birlikte planların Bölge Komisyonuna intikali sağlanır. On sekiz aylık süre içinde belirlenen nedenlerle planlar sonuçlandırılmadığı takdirde Bölge Komisyonunca gerekçeli olarak bu süre üç yıla kadar uzatılabilir. Aşırı uzatılan süre içerisinde geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartlarına göre hiçbir uygulama yapılamaz.

c) Tabiat varlıkları, doğal, tarihi, arkeolojik ve kentsel sitler ile koruma statüsü bulunan diğer alanların çakıştığı yerlerde bakanlıkların koruma ve kullanma esaslarına ilişkin görüşü alınır.

ç) Planların yargı kararları ile uygulamasının durdurulması veya iptal edilmesi halinde ilgili Bölge Komisyonunca geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları mahkeme kararı gözetilerek Bakanlığın uygun görüşüyle yeniden belirlenir.

d) Koruma amaçlı imar planlarının varsa etkileşim-geçiş sahası ile doğal sit alanının bütünü kapsayacak şekilde veya Genel Müdürlükçe uygun görülen etaplar halinde, içinde bulunduğu yerleşme ile ilişkileri kurularak hazırlanması esastır. Ancak, idari sınırlarda kalan alanların planları, varsa üst ölçekli plan kararlarına uymak ve plan birlikteliğini sağlamak koşuluyla yaptırılabilir.

e) Bakanlar Kurulu kararı ile yapı yasağı getirilen alanlar içerisinde Genel Müdürlükçe tespit edilecek alanı kapsayacak şekilde yapı yasağına ilişkin imar planları yapılabilir.

f) Koruma amaçlı imar planlarındaki kullanım kararlarının ve yapılaşma koşullarının, alanda tabiat varlıklarına ilişkin ve biyoçeşitlilik gibi araştırmalar doğrultusunda belirlenmesi esastır.

g) Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları içerisinde 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 8 inci maddesindeki tabiat varlıkları, doğal sit alanları ve bunların koruma alanlarının tespit ve tescili dışında kalan yetkileri düzenleyen hükümler aynı Kanunun 17 nci maddesinin (a) bendi hükümleri uygulanmaz.

Milli park ve sulak alanlar gibi alanlarda yapılacak planlar

MADDE 6 - (1) Milli park, tabiat parkları, sulak alanlar ve benzeri korunan alanlarda yapılacak her tür ve ölçekte planlar aşağıdaki ilkeler doğrultusunda hazırlanır:

a) Milli parklar, tabiat parkları, sulak alanlar, benzeri koruma statüsü bulunan diğer alanlarda, kaynak değerlerinin etkilerinin korunması, devamlılığının sağlanması, koruma-kullanma dengesi gözetilerek arazi kullanım kararlarının geliştirilmesi, koruma alan ile etkileşim halinde bulunan yerleşim alanlarının olumsuz etkileri gözetilerek sosyo-ekonomik faaliyetlerin belirlenmesi öncelikle uzun devreli gelişme planı veya yönetim planları hazırlanır.

b) Uzun devreli gelişme planları Orman ve Su İşleri Bakanlığınca yapılır veya yaptırılır. Orman ve Su İşleri Bakanlığınca hazırlanmayan veya hazırlattırılan gelişme planlarında Bakanlığın olumlu görüşü alınır, bu görüş dikkate alınarak Orman ve Su İşleri Bakanlığınca yürürlüğe konur.

c) Milli park, tabiat parkı ve sulak alanların uzun devreli gelişme planları veya yönetim planlarının ilke ve hedefleri doğrultusunda korunan alanın önemine ve büyüklüğüne göre gerektiğinde çevre düzeni planı, gelişme planında iskan ve yapılaşmaya ilişkin olacak yerler için 1/5000 ölçekli nazım ve 1/1000 ölçekli uygulama imar planları yapılır.

ç) Yönetim planı tamamlanan sulak alanın bulunduğu bölgede çevre düzeni planı olmaması halinde, çevre düzeni planı yönetim planları dikkate alınarak yapılır. Yönetim planları yapılmayan sulak alanlarda ise, 17/5/2005 tarihli ve 25818 sayılı Resmî Gazete`de yayımlanan Sulak Alanların Korunması Yönetmeliğinde belirtilen koruma bölgeleri sınırları hazırlanacak çevre düzeni planlarına işlenir.

Planların onaylanması

MADDE 7 - (1) Korunan alanlarda hazırlanan her tür ve ölçekte planlara ilişkin teklif dosyaları il müdürlüklerine sunulur. Dosyaları, il müdürlüklerince 3194 sayılı İmar Kanunu, ilgili diğer mevzuat ve bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda incelenir. Plan teklif dosyası, varsa eksik bilgi ve belgeler ile düzeltmeler tamamlatılarak, teknik inceleme raporu ile birlikte Genel Müdürlüğe sunulur.

(2) Birinci fıkrada belirtilen hususlara ilaveten il müdürlüğünce;

a) Doğal sit alanlarına ait Koruma Amaçlı İmar Planı teklifleri Bölge Komisyonu kararı ile birlikte,

b) Tabiat varlıkları ve doğal sitler ile tarihi, arkeolojik, kentsel sitler ve diğer koruma statülerinin çakıştığı alanlarda ise bakanlıkların görüşü alındıktan sonra, Bölge Komisyonu kararı ile birlikte Genel Müdürlüğe sunulur.

- (3) Bölge Komisyonu, belgeleri tam olarak Bölge Komisyonuna ibraz edildiği tarihten itibaren koruma amaçlı imar planlarını geç üç ay içinde inceleyerek karar verir. Bölge Komisyonları koruma amaçlı imar planlarını sit sınırlarının doğruluğu ve kararlarına uygunluğu açısından inceler.
- (4) Bu Yönetmelik kapsamında anılan planlar, Genel Müdürlükçe oluşturulacak Plan İnceleme Kurulu tarafından değerlendirilirse veya gerekli düzeltmeler yapılarak Bakanlık onayına sunulur. Bakanlık, onaylanan planların ve eklerinin dağıtımını yapar.
- (5) 1/5000 ölçekli koruma amaçlı nazım imar planı ve 1/1000 ölçekli koruma amaçlı uygulama imar planlarının eş zamanlı hazırlanması esastır. 1/5000 ölçekli koruma amaçlı nazım imar planının yürürlüğe girmesiyle geçiş dönemi koruma esasları kullanma şartları ayrıca karar almaya gerek kalmadan ortadan kalkar.
- (6) Bu planlar onay tarihinden itibaren ilgili İdarelerce tespit ve ilan edilen yerler ile ilgili İdarelerin internet sayfalarında 30 gün süreyle ilan edilir.

Planlara itiraz

MADDE 8 - (1) Korunan alanlarda hazırlanan her tür ve ölçekte planlara askı süresi içinde itirazlar ilgili İdarelere yapılır. İdareler itirazları ivedilikle değerlendirmek üzere il müdürlüklerine iletir. İl müdürlüğü planları teknik görüşü ile birlikte Genel Müdürlüğe sunar. Genel Müdürlükçe değerlendirilen itirazlar Bakanlık onayına sunulur.

Plan değişikliği, revizyonu ve ilaveler

MADDE 9 - (1) Korunan alanlarda her tür ve ölçekteki plan değişikliği, revizyonu ve ilaveler planların hazırlanmasında yürürlüğe konulmasında uygulanan usullere tabidir.

Plan raporu ve gösterim

MADDE 10 - (1) Korunan alanlarda yapılacak her tür ve ölçekteki planlarda uygulanacak gösterimlerde, Plan Yapımına Esaslara Dair Yönetmelikte belirtilen gösterimlere uyulur. Ancak planların özelliği, verilecek kararların detaylı olması ve alanın farklı nitelik taşıması nedeniyle, plana özgü gösterim kullanılabilir.

(2) Plan açıklama raporunda, alanın büyüklüğü ve özelliğine göre; doğal ve çevresel değerlerin etkileşim-geçiş sahası da dikkate alınarak sürdürülebilirliğini, mutlak korunmasını ve gelecek nesillere intikalini sağlamak amacıyla, istihdam ve katma değer yaratan stratejileri, koruma esasları, yapılaşma düzeni, yoğunluk ve benzeri konularda tasarım esasları ve uygulama ilke ve alan sistemi, yaya ve taşıt dolaşımı gibi hususları içerecek şekilde hazırlanacak ve hazırlatılacak hedefler, araçlar, strateji ve kentsel tasarım, peyzaj ve benzeri hususlar daha detaylı olarak yazılı ve çizili olarak yer alır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Plan Müelliflerinin Görev ve Yetkileri ile Nitelikleri

Yetki

MADDE 11 - (1) Milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtları, tabiatı koruma alanları, sulak alanlar, özel çevre koruma bölgeleri ve benzeri koruma statüsü bulunan diğer alanlarda hazırlanacak her tür ve ölçekte planların müellifi, şehir plancısı veya şehir ve bölge plancısıdır.

(2) İlk kez yapılacak koruma amaçlı imar planları ile revizyon ve ilave koruma amaçlı imar planlarının müellifi şehir plancısı, şehir ve bölge plancısı olup, planlama ekibinde alanın konumu, sit statüsü ve özellikleri göz önünde bulundurularak şehir plancısı ve peyzaj mimarı ile birlikte orman mühendisi, ziraat mühendisi, çevre mühendisi, mimar, harita-kadastro mühendisi, hidrolog, biyolog, zoolog, ekolog veya gerekli görülen diğer meslek gruplarından yeterli sayıda uzman görev alır.

(3) Planlama alanına ilişkin ilgili meslek gruplarından uzmanlarca hazırlanarak imzalanan rapor, plan açıklama raporu ile b
sunulur.

(4) Ekipte yer alacak uzmanların 13 üncü maddede belirtilen planlama ekibinde aranacak asgari niteliklere sahip olma
gereklidir.

Plan müellifinde aranacak asgari nitelikler

MADDE 12 - (1) Korunan alanlarda hazırlanacak her tür ve ölçekte planların müellifinde asgari aşağıdaki nitelikler ara

a) 17/6/1938 tarihli ve 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanunun 1inci maddesinde belirtilen belgelere sahip
ve 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 33 üncü maddesi uyarınca ilgili m
odasına kayıtlı olmak,

b) Büro tescil belgesine sahip olmak,

c) Bakanlıkça çıkarılan ve 7/1/2006 tarihli ve 26046 sayılı Resmi Gazete`de yayımlanan Plan Yapımını Yüklenecek Müe
Yeterliliği Hakkında Yönetmelik kapsamında verilen asgari (E) grubu yeterlilik belgesinden az olmamak kaydıyla söz kor
Yönetmelik uyarınca imar planlarının hazırlanmasında geçerli olan yeterliliğe sahip olmak.

(2) Koruma amaçlı imar planlarının ihale yöntemi ile elde edilmesi durumunda plan müellifinin yukarıda belirtilen nitelikler
olması gerekmektedir.

(3) Planlama çalışmasını yüklenecek müellif kuruluşların ortaklarından yukarıdaki niteliklere sahip şehir plancısı veya şeh
bölge plancısı veya kent plancısının asgari % 51 hissesi olmak zorundadır.

Planlama ekibinde aranacak asgari nitelikler

MADDE 13 - (1) Planlama ekibinde yer alacak uzmanların; asgari dört yıllık lisans eğitimi veren fakülte veya bunlara de
yetkili makamlarca kabul edilen yüksek öğretim kurumlarının ilgili bölümlerinden mezun olmaları gerekmektedir.

(2) Müellifler, iş tanımına göre ekiplerinde belli sürelerle ya da sürekli olarak görev yapacak uzmanların isimlerini, özgeçmiş
ve istenecek diğer belgelerin İdarece onaylı örneklerini sözleşme aşamasında İdareye vermek zorundadır.

Plan müellifinin çalışmalarının değerlendirilmesi

MADDE 14 - (1) Müellifçe yapılan plan çalışmaları, il müdürlüklerince değerlendirilir ve hazırlanan raporlar müelliflerin
dosyasına eklenmek üzere Bakanlığa gönderilir.

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) İlgili Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun uygun görüşü olmasına rağmen henüz
işleminin tamamlanmadığı koruma amaçlı imar planı teklifleri ile yasal askı, ilan işlemlerinin devam ettiği koruma amaçlı
planları, ekleri ile birlikte onaylanmak üzere Bakanlığa gönderilir.

Yürürlük

MADDE 15 - (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16 - (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Şehircilik Bakanı yürütür.